

PROTOKOL HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Klára Bradová**

NÁZEV PRÁCE: **Národní populismus Roberta Fica**

HODNOTIL (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci ve firmě): **Vladimír Naxera**

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Cílem práce má být vymezit znaky populistické politiky a na jejich základě následně analyzovat Ficovu politiku a zjistit, nakolik se v ní objevují znaky populismu. Druhý cíl souvisí s ověřováním hypotézy, že Ficova strana SMER dosáhla své popularity především díky líbivé populistické politice (s. 8). Navzdory názvu práce, který slibuje věnovat se populismu národnímu, není tento v cíli zmíněn, hovoří o populismu obecně. V závěru pak autorka formuluje cíl odlišně od úvodu, když uvádí, že cílem „práce bylo ověřit, zda Robert Fico ve své rétorice používá národní populismus a potvrdit či vyvrátit hypotézu, že strana SMER-SD díky této politice získala ve volbách nebyvalou podporu voličů“ (s. 50). Pomineme-li tuto neshodu, je třeba říci, že cíl (který je poměrně složitý a byl na poměry BP stanoven celkem ambiciózně) byl naplněn jen částečně. Nepříliš přesvědčivě působí zejména ověření hypotézy, zda za úspěchem SMERu stojí zejména (národní) populismus – to je spojeno i se zvolením metody (studentka uvádí, že metodou při zpracování bude deskriptivní analýza – co si pod tímto pojmem představí?).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita vlastní práce, vhodnost příloh)

Autorka nejprve představuje obecné pojetí populismu u různých autorů, následně pak to, jak chápe pojem populismus v hodnocené práci. Následuje druhá (velice krátká) část, která se zabývá národním populismem – tedy tím, o čem by práce dle názvu měla být zejména. Toto téma je však poměrně poddimenzováno.

Poté se autorka věnuje osobě Roberta Fica a straně SMER, přičemž je popisuje chronologicky, struktura textu odpovídá volebním obdobím. Nezaměřuje se přitom jen na sledování projevů národního populismu, ale do velké míry na obecný politický vývoj, což rozmělnuje v názvu slibované téma. Některá témata spojená s národním populismem (například otázky nahrazení slovenské koruny eurem) jsou zmíněna bohužel pouze okrajově. V některých pasážích se pak národnímu populismu téměř nevěnuje (např. část zaměřená na kandidaturu na prezidenta).

Autorka v práci dospívá mimo jiné k závěru, že se Robert Fico prezentuje zejména kombinací národního populismu a principů sociálního státu. Prvky sociálního státu ve Ficově politice však nejsou v práci výrazněji doloženy.

V práci jsou často uvedena diskutabilní a nejasná tvrzení, která by měla být lépe vysvětlena – například to, že Slovensko je „typickou zemí východní Evropy“ (s. 8); že ve většině demokracií vládne elita vyznávající multikulturalismus (s. 12); dále například nejasné tvrzení, že populistická politika může vést k předání moci do rukou velké části lidu, což vede k intrikám, klientelismu a korupci (s. 12); že v případě Slovenska se hovoří o specifické formě populismu, který je možné označit za národní (s. 21) (v jiných zemích ne, když je to v případě Slovenska specifické?); to je v rozporu s tvrzením o stránku dříve, že východoevropský populismus celkově je

typický národním charakterem (s. 20) (opět se ptám – to jinde než ve východní Evropě nenalezneme?) atd. Zcela nepochopitelných, nejasných a nepodložených tvrzení nalezneme v celé práci značné množství. Práce je doplněna o několik vhodně zvolených příloh.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, kvalita citací a používané literatury, grafická úprava)

Autorka nashromáždila a využívá značné množství poměrně kvalitních zdrojů – jak primárních určených k vlastní analýze, tak zdrojů sekundárních. Nepochopitelné je však jejich členění na „bibliografii“ a „odborné články a studie“.

V práci nalezneme některé drobné formální nedostatky – například problémy s formátem některých zdrojů (např. články z CEPSRu), s formátováním textu, odkazováním (v práci je odkaz na zdroj Mesežnikov 2008, který nenalezneme v seznamu zdrojů atd.).

Jazyková stránka práce je bez problémů, občas se vyskytují pouze stylistické neobratnosti.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění hodnocení)

Téma práce je velice zajímavé a cíl stanoven poměrně ambiciózně. Struktura práce je více méně v pořádku, zásadnější výtka je poddimenzování části věnované národnímu populismu obecně, dále pak přílišná stručnost při probírání některých důležitých a s národním populismem spojených témat a v neposlední řadě také přítomnost nejasných a diskutabilních tvrzení a pasáží.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ

1. Jak jsem již zmínil jeden ze závěrů, ke kterým v práci studentka dochází, je konstatování, že Fico ve své politice používá národní populismus ve spojení s prvky sociálního státu. Když převzal Fico v roce 2006 vládu, ponechal v platnosti mnoho pravicových reforem, které učinila Dzurindova vláda a proti kterým se Fico v kampani výrazně vymezoval. Jak je toto slučitelné s tvrzením, že princip sociálního státu tvoří jeden ze základů Ficovy politiky? A jak si dále vysvětluje to, že Fico po prvním kole prezidentské volby vyvěsil plakáty, ve kterých děkoval maďarské menšině za hlasy a žádal ji o další podporu? Jak je toto slučitelné s Ficovým „národním populismem“?
2. Je možné považovat SMER za sociálně-demokratickou stranu?
3. Čím se v souvislosti s národním populismem odlišuje Slovensko od jiných zemí regionu, třeba do Maďarska nebo Polska? Odlišuje se vůbec nějak?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

Vzhledem k výše řečenému navrhuji práci v případě dobré obhajoby k akceptování, ale ne lepším stupněm než **dobře**.

Datum: 13. 5. 2014

Podpis: